

1. PREDMET: ANORGANSKA KEMIJA

Šifra: 30-0059

Število kreditnih točk (ECTS): 17

Obseg ur: 195; predavanja 90, vaje 90, seminarji 15

Program: univerzitetni študijski program Kemijo inženirstvo

2. VZGOJNOIZOBRAŽEVALNI CILJI

Študent pri predmetu spozna osnovne kemijske zakonitosti in se seznaní z osnovami kvantitativnega obravnavanja lastnosti in zgradbe snovi ter kemijskih procesov v anorganski kemiji. Pridobi si tudi pregledno osnovno znanje o zgradbi, lastnostih in vlogi posameznih kemijskih elementov in njihovih najpomembnejših spojin. V predavanja so vključeni tudi primeri iz slovenske kemijske industrije. Predavanja so popestrena z demonstracijskimi poskusi. Seminar poteka vzporedno s predavanji v letnjem semestru. Laboratorijske vaje, ki so zasnovane na individualnem delu, potekajo v opremljenem laboratoriju.

3. VSEBINA

Uvod

Pregled razvoja kemijske znanosti.

Snovne spremembe

Lastnosti in sestava snovi. Znanstvena metoda. Osnovni kemijski zakoni. Daltonova atomska teorija. Idealni in realni plini, plinske zmesi, splošna plinska enačba. Elementi in spojine. Simboli, formule, kemijske enačbe. Enostavne in kompleksne spojine. Osnove nomenklature. Stehiometrija kemijskih reakcij. Eksotermna in endotermna reakcija.

Atomi, molekule, formule, zgradba snovi

Zgradba atoma - osnovni delci. Radioaktivnost in jedrska energija. Valovno-mehanski model atoma. Periodni zakon. Kemijska vez. Ionska vez - ionsko zgrajene snovi. Kovalentna vez. Geometrija molekul. Hibridizacija. Teorija o odboju valenčnih elektronskih parov. Dipolni moment molekul. Vodikova vez.

Molekulske vezi. Tekočine. Viskoznost in površinska napetost. Parni tlak. Trdne snovi. Kovalentni in molekulski kristali.

Disperzni sistemi

Raztopine. Sestava raztopin. Pojavi pri raztopljanju. Raoultov zakon. Henryjev zakon. Topnost. Koligativne lastnosti raztopin. Elektroliti. Ionske reakcije. Površinski pojavi. Koloidne raztopine. Suspenzije, emulzije.

Kemijsko ravnotežje in kemijska kinetika

Zakon o vplivu koncentracij. Le Chatelier-ev princip. Hitrost kemijske reakcije in mehanizem reakcije. Homogena in heterogena kataliza. Adsorpcijski pojavi.

Ravnotežja v vodnih raztopinah

Voda in njene lastnosti. Arrheniusova in Bronstedova definicija kislin in baz. Protolitske reakcije. Vodikov eksponent - pH. Trdota vode. Topnostni produkt.

Reakcije oksidacije in redukcije

Redoks reakcije. Galvanski členi. Elektrokemijska napetostna vrsta. Normalni redoks potenciali. Korozija. Elektroliza. Galvanske prevleke.

Pregled elementov in njihov spojin po periodnem sistemu

Vodik

Zrak, kisik, spojine vodika in kisika, žlahtni plini

7. glavna skupina periodnega sistema

6. glavna skupina periodnega sistema (razen kisika)

5. glavna skupina periodnega sistema

4. glavna skupina periodnega sistema

3. glavna skupina periodnega sistema

2. in 1. glavna skupina periodnega sistema

Elementi prehodnih skupin

Vaje iz Anorganske kemije se izvajajo v opremljenem laboratoriju vzporedno s predavanji v zimskem semestru (15 eksperimentalnih vaj).

4. POVEZANOST Z DRUGIMI PREDMETI

Predmet je oblikovan kot osnova za ostale kemijsko-tehnološke predmete.

5. ŠTUDIJSKA LITERATURA

OSNOVNI UČBENIK:

Brenčič, J. V. in Lazarini, F. *Splošna in anorganska kemija*, Ljubljana: DZS, 1997- univerzitetni učbenik.

Greenwood, N.N. in Earnshaw, A. *Chemistry of Elements*, Oxford: Pergamon Press, 1985.

Golič, L. et al. *Vaje iz anorganske in splošne kemije*, Ljubljana: DZS, 1995.

Bukovec, N. et al. *Vaje iz anorganske kemije - zbirka nalog*, Ljubljana: UL FKKT, 1995.

DODATNA LITERATURA:

Austin, G. T. *Shreve's Chemical Process Industries*, New York: McGraw-Hill Book Company, 1986.

Brenčič, J. in Lazarini, F. *Splošna in anorganska kemija*, Ljubljana: DZS, 1996 - srednješolski učbenik.

6. OBVEZNOSTI ŠTUDENTA

Opravljeni vse laboratorijske vaje, zaključni kolokvij iz vaj, izdelana seminarska naloga, pisni in ustni izpit iz snovi predavanj.

PRIPRAVIL: Ivan Leban

DATUM: 03. 10. 2003